

Barn och unga med

Hörselskada

”När fröken tecknar hör jag allt vad hon säger”

En hörselskada kan vara allt ifrån knappt märkbar till grav. Är föräldrarna oroliga för sitt barns hörsel måste oron tas på allvar. Viktigt är att hörselskadade barn och deras föräldrar så fort som möjligt får hjälp till kommunikation. Detta för att barnen ska utvecklas språkligt och känslomässigt.

Att ha en hörselskada innebär...

...att man har svårt att uppfatta vissa ljud. Graden av hörselskadan kan variera från lätt till grav.

Många barn blir hjälpta med hörapparat och tekniska hjälpmedel som t ex hörselslinga och många blir duktiga på läppavläsning. Men det brukar ändå vara svårt att höra i vissa miljöer och situationer.

Hur många barn finns det?

Varje år föds ungefär 200 barn med en hörselskada som innebär att de behöver hörapparat eller teckenspråk för att kommunicera. Under

uppväxten ökar antalet hörselskadade med 200 per årskull. I åldern 0-20 år finns det ca 10 000 barn.

Teckenspråk och tvåspråkighet

Barnet behöver, utöver svenska i tal och skrift, en kommunikation de kan lita på – en säker kommunikation. Många hörselskadade behöver därför även ett språk som bygger på synen istället för hörseln, d v s teckenspråket. De blir då tvåspråkiga och kan välja språk beroende på situation. Det kan också vara tryggt att kunna använda tolk t ex vid högskolestudier. En del barn tycker det är bra med tecken som stöd till talad svenska.

Identitet

Hörselskadade barn och ungdomar behöver träffa varandra. Det är också viktigt att de får träffa vuxna som varit hörselskadade sedan barndomen för att på så sätt skaffa sig en identitet.

Många hörselskadade kan berätta om sin uppväxt, då de försökt fungera på hörandes villkor men inte klarat av det. När de väl kommit i kontakt med andra som upplevt samma sak, har de funnit en grupptillhörighet och kan bygga upp sitt självförtroende.

Förskolor

Det finns förskolor för hörselskadade och döva barn på några orter i Sverige. På en sådan förskola får de dessutom möjlighet till teckenspråk eller tecken som stöd.

Som alla andra barn blir de starka och trygga om de får bejaka sig själva, hitta gemenskap och känna identifikation med sin egen grupp.

Skolor

För hörselskadade barn finns olika skolalternativ beroende på barnets behov.

Det finns statliga specialskolor på olika orter i Sverige. De tar emot döva och gravt hörselskadade barn. I klasser med döva elever sker undervisningen på teckenspråk.

I klasser med hörselskadade elever sker undervisningen på tal med tekniska hjälpmedel.

Det finns också kommunala hörselskolor som vänder sig till hörselskadade och ibland döva barn. Barnen går då i mindre klasser. De hörselskadade barnen har hjälp av tekniska hjälpmedel, de döva har undervisning på teckenspråk. Barnen kan även gå i hörselklass/grupp på hemorten. Då samlar kommunen ett mindre antal barn i en klass i en skola med hörande barn. I hörselklassen/gruppen används tekniska hjälpmedel, t.ex. hörselslinga

Statliga specialsolor

Kristinaskolan	Härnösand
Birgittaskolan	Örebro
Manillaskolan	Stockholm
Vänerskolan	Vänersborg
Östervångskolan	Lund

Kommunala skolor med hörselklasser

Solanderskolan	Piteå
Alviksskolan	Stockholm
Kannebäckskolan	Göteborg
Talavidskolan	Jönköping
Söderskolan	Falkenberg
Silviaskolan	Hässleholm
Stenkulaskolan	Malmö
Friskola:	
Nya Broskolan	Stockholm

Många lätt hörselskadade barn går individualintegrerade i en hörande klass. Även där kan man ha tekniska hjälpmedel för att underlätta lärsituationen. Det är viktigt att alla blir informerade om elevens funktionsnedsättning och att man tar hänsyn till detta. Det är också viktigt att lärare och övrig skolpersonal känner till att man kan vända sig till Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) för att få hjälp.

Katrinelundsgymnasiet i Göteborg och Bromma gymnasium i Stockholm har hörselklasser på gymnasienivå för hörselskadade. Det finns ett gymnasium med riksintag i Örebro för döva, RGD, och ett för hörselskadade, RGH.

Riksförbundet DHB

DHB bildades 1949 och är en intresseorganisation för familjer med barn och ungdomar som är döva, hörselskadade, med eller utan hörteknik/CI eller har språkstörning. Även familjer med barn som har ytterligare funktionsnedsättningar är välkomna till DHB. I styrelsen sitter endast föräldrar.

DHB:s mål...

är att barn som är döva, hörselskadade eller har språkstörning ska vara fullt delaktiga och jämlika i vårt samhälle.

Organisationen

DHB är en handikappolitisk ej partibunden organisation. Förbundet har fem regionala distrikt samt två riktäckande distrikt, ett för barn med språkstörning och ett för döva och hörselskadade barn med ytterligare funktionsnedsättningar.

DHB samarbetar även med andra organisationer för att påverka beslutsfattare i frågor som rör våra barn och ungdomar.

DHB arbetar för

- Tidig upptäckt, allsidig information och stöd under hela uppväxten
- Rätt till språkstimulerande miljö i förskola/skola
- Rätt till flexibel teckenspråksutbildning för barn, föräldrar och anhöriga
- Måluppfyllelse i skolan genom utveckling av pedagogik, läromedel och tekniska hjälpmedel
- Rätt till kvalitativ tolk efter behov
- Tillgänglig kultur, fritid och media
- Allsidig forskning och kreativt utvecklingsarbete